

Nr 460.

Godkänd av första kammaren den 28 juni 1941.

Godkänd av andra kammaren den 28 juni 1941.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av vissa anslag till det civila luftskyddet jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 203 och memorial nr 217.)

Till Konungen.

I anslutning till vissa i årets statsverksproposition under femte huvudtiteln (punkterna 188—191 och 193—197) gjorda framställningar har Kungl. Maj:t i propositionen nr 272, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 9 maj 1941, föreslagit riksdagen

ej mindre att godkänna av föredragande departementschefen förordade grunder för bidrag av statsmedel till anordnande av skyddsrum i undervisningsanstalter samt av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för luftskyddsinspektionen, den senare att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, än även att å riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisa följande anslag, nämligen

till Luftskyddsinspektionen: Avlöningar ett förslagsanslag av 296,000 kronor;

till Luftskyddsinspektionen: Omkostnader ett förslagsanslag av 161,000 kronor;

till Civilt luftskydd: Alarmeringsanordningar ett reservationsanslag av 261,000 kronor;

till Civilt luftskydd: Gasskyddsutrustning ett reservationsanslag av 525,000 kronor;

till Civilt luftskydd: Anskaffande av viss gasskyddsmateriel för förbrukningsändamål m. m. ett förslagsanslag av 495,000 kronor;

till Civilt luftskydd: Luftskyddsövningar ett förslagsanslag av 50,000 kronor;

till Civilt luftskydd: Försöksverksamhet ett förslagsanslag av 65,000 kronor;

till Civilt luftskydd: Statens luftskyddsskola ett förslagsanslag av 40,000 kronor;

till Civilt luftskydd: Bidrag till enskilda sammanslutningar för utbildning av luftskyddspersonal m. m. ett anslag av 477,600 kronor;

till Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor; samt

till Civilt luftskydd: Arvoden till vissa luftskyddschefer m. m. ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehått

dels motionen II: 330, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att reservskyddsrum i undervisningslokaler sådana som folkskolor, läroverk och liknande undervisningsanstalter endast böra anläggas i den mån, som de kunna betingas av risker för lärare och elever, som kunna föranledas av ett oväntat krigsutbrott med fara för luftanfall, samt därutöver i en utsträckning, som kan finnas påkallad av militära behov, och att kostnaderna för sådana skyddsrum helt bekostas av statsmedel,

dels ock motionen II: 331, vari hemställts, att riksdagen måtte uttala att i de fall arvoden redan tillerkänts luftskyddschef respektive ställföreträdande (vice) luftskyddschef av kommunala medel rätten att utbetomma retroaktiv arvodesersättning från den 1 juli 1940 skall tillfalla vederbörande kommun samt att bestämmelsen om att arvodet till vice luftskyddschef högst kan uppgå till 40 procent av arvodet till luftskyddschef inom området måtte utgå ur förslaget till regler för arvodenas beräkning.

Krigshändelserna ha ingalunda jävat utan tvärtom i hög grad bekräftat den redan långt tidigare även från riksdagens sida hävdade meningen, att det moderna luftkriget nödvändiggör synnerligen vidsträckt anordningar för civilbefolkningens skydd. Ej heller riksdagen har funnit skäl för närvarande frågå den tanke, som legat till grund för 1940 års skyddsrumslagstiftning och som också kommit till direkt uttryck i lagen, nämligen att jämväl *undervisningsanstalterna* böra förses med skyddsrum. Även om vid krigstillfälle dessa byggnaders fortsatta bruk för undervisningsändamål omöjliggöres torde de dock med all sannolikhet få annan användning, främst för vissa militära ändamål eller sjukvårdsändamål.

Riksdagen vill emellertid tillägga, att frågan om storleken av de olika skyddsrummen liksom ock om deras hela planläggning inrymmer spörsmål, som kunna kräva olika lösning i det särskilda fallet. En synpunkt som

härvid förtjänar beaktas är huruvida anläggningen kan befinnas behöfelig och lämplig även såsom offentligt skyddsrum för samhällets befolkning. I vissa fall då det exempelvis kan förutses att en skolbyggnad vid krigstillfälle kommer att tagas i bruk för visst militärt ändamål torde det vara skäligt, att luftskyddsanläggningen bekostas av statsmedel. Skyddsrum i undervisningslokaler, som äro avsedda att disponeras som beredskapssjukhus, må enligt redan gällande bestämmelser helt bekostas av statsmedel.

I övrigt föranleder propositionen uttalande från riksdagens sida endast i vad angår de föreslagna normerna för arvoden till *luftskyddschefer* och vice luftskyddschefer. I anslutning till motionen II: 331 vill riksdagen sålunda framhålla, att skäl torde kunna anföras för att i de fall, då arvoden redan tillerkänts luftskyddschef respektive vice luftskyddschef av kommunala medel, rätten att utbekomma retroaktiv arvodesersättning från den 1 juli 1940 bör tillfalla vederbörande kommun. Riksdagen vill likaledes i anledning av sistnämnda motion ifrågasätta, huruvida ej arvodena till vice luftskyddschefer vid tillämpning av propositionens normer i vissa fall kunna bli väl knappt tillmätta, något som kan förtjäna ytterligare beaktas i samband med prövningen av hithörande arvodesfrågor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen

dels i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionen II: 330 godkänt av departementschefen förordade grunder för bidrag av statsmedel till anordnande av skyddsrum i undervisningsanstalter, varvid dock hänsyn bör tagas till vad riksdagen ovan anfört;

dels i anledning av Kungl. Maj:ts förslag godkänt följande personalförteckning för luftskyddsinspektionen:

Personalförteckning.

Befattning.	Lönegrad.
T j ä n s t e m ä n å o r d i n a r i e s t a t .	
1 överdirektör	C 8
2 luftskyddsinspektörer	A 26;

dels godkänt följande avlöningsstat för luftskyddsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	36,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	130,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	155,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	10,000
Summa förslagsanslag		kronor 331,000;

dels ock å riksstaten för budgetåret 1941/42 under femte huvudtiteln anvisat

- a) till *Luftskyddsinspektionen: Avlöningar* ett förslagsanslag av 331,000 kronor;
- b) till *Luftskyddsinspektionen: Omkostnader* ett förslagsanslag av 161,000 kronor;
- c) till *Civilt luftskydd: Alarmeringsanordningar* ett reservationsanslag av 261,000 kronor;
- d) till *Civilt luftskydd: Gasskyddsutrustning* ett reservationsanslag av 525,000 kronor;
- e) till *Civilt luftskydd: Anskaffande av viss gasskyddsmateriel för förbrukningsändamål m. m.* ett förslagsanslag av 495,000 kronor;
- f) till *Civilt luftskydd: Luftskyddsövningar* ett förslagsanslag av 50,000 kronor;
- g) till *Civilt luftskydd: Försöksverksamhet* ett förslagsanslag av 65,000 kronor;
- h) till *Civilt luftskydd: Statens luftskyddsskola* ett förslagsanslag av 40,000 kronor;
- i) till *Civilt luftskydd: Bidrag till enskilda sammanslutningar för utbildning av luftskyddspersonal m. m.* ett anslag av 477,600 kronor;
- j) till *Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum* ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor;
- k) till *Civilt luftskydd: Arvoden till vissa luftskyddschefer m. m.* ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

Stockholm den 28 juni 1941.

Med undersätlig vördnad.